

Regionsykehusfunksjonen. St. Olavs hospital er regionsykehus for hele Helse Midt-Norge. Dette innebærer et ansvar for å sikre høyspesialiserte spesialisthelsetjenester av høy kvalitet til innbyggerne i hele regionen. Regionsfunksjonen er vesentlig annerledes enn lokalsykehusfunksjonen. Det kreves kompetanse, utstyr og ressurser langt over det som er nødvendig for et lokalsykehus.

Målet for regionsfunksjonen er at innbyggerne i Helse Midt-Norge får tilgang på høyspesialiserte tjenester som kvalitativt er på nivå med det som tilbys i andre regioner. En mangelfull regionsfunksjon vil ramme pasienter i hele regionen, og prinsippet om likeverdige helsetjenester blir utfordret. Mange av regionsfunksjonene representerer høykostnadsmedisin hvor det kan være manglende samsvar mellom faktiske kostnader og refusjonsordninger. En solid regionsfunksjon krever derfor nødvendige prioriteringer fra sykehusets ledelse, sykehusets styre og fra det regionale helseforetaket.

Regionsykehuset skal være i det faglige førerretet i regionen. Dette medfører et stort ansvar. Samtlige fagledernetverk ledes av spesialister ved St. Olavs hospital. Gode diskusjoner i disse nettverkene er en forutsetning for utvikling av det faglige samspillet og for en hensiktsmessig funksjonsfordeling mellom sykehusene i regionen. Gode regionale pasientforløp utvikles best gjennom gode prosesser i fagledernetverkene. Fagledernetverkene er derfor av stor viktighet og regionsykehuset må sørge for et aktivt lederskap i nettverkene.

Høy kvalitet på tjenester krever tilstrekkelig volum. Sammenhengen mellom volum og kvalitet må erkjennes av ledelse og beslutningstakere. St. Olavs hospital er kun et mellomstort regionsykehus i nasjonal sammenheng og i internasjonal sammenheng lite. Funksjonsfordeling mellom sykehusene må ta hensyn til dette sentrale kvalitetsaspektet. I forhold til sjeldne tilstander betyr dette at volumer for enkelte behandlinger ved St. Olavs hospital blir for lave og krever samarbeid med andre og større sykehus, oftest Rikshospitalet.

En velfungerende regionsfunksjon krever at kompetansen ved regionsykehuset er lett tilgjengelig for kolleger ved lokalsykehusene. Det må være lett å ta kontakt for diskusjon av enkeltpasienter. Regionsykehuset må ha tilstrekkelig kapasitet til å utøve regionsfunksjonen for elektiv virksomhet og samtidig være i stand til å ta over innlagte pasienter fra lokalsykehusene når det er behov for behandling ved et høyere nivå.

I Helse Midt-Norge er det ingen diskusjon om hva som er det største sykehuset og hvilket sykehus som har regionsfunksjon. Lokalsykehusene i regionen har gjennomgående stor tillit til sitt regionsykehus, og det er en rekke eksempler fra flere fagfelt på meget godt utviklet regionalt samarbeid basert på tillit og lojalitet. St. Olavs solide posisjon i regionen medfører samtidig et særlig ansvar for lokalsykehusenes utfordringer. Ydmykhet, raushet og framsnakking må prege regionsykehusets holdninger til samarbeidspartnere ved lokalsykehusene.

Universitetssykehusfunksjonen. Regions- og universitetssykehusfunksjonen griper tett inn i hverandre. Alle sykehus har forskning som en av sine primær oppgaver. Et universitetssykehus har et særlig ansvar for solid forskningsaktivitet, herunder krav om betydelig basalfaglig forskningsaktivitet. En sterk akse mellom basalfag og klinikk og mellom teknologimiljøene ved NTNU og klinikk, har vært grunnlaget for en rekke vellykkede forskningsprosjekter ved

det integrerte universitetssykehuset. St. Olavs verdensledende posisjon innen ultralyd er et resultat av denne typen samarbeid.

Kliniske forskningsprosjekter krever god tilgang på pasienter til studiene. For fremdrift i prosjektene og for å styrke forskningsaktiviteten ved lokalsykehusene, er forskningssamarbeid med de andre sykehusene i regionen viktig der det ligger til rette for det. Også når det gjelder forskning har St. Olavs hospital et ansvar for å veilede, støtte og i den grad det er naturlig integrere medarbeidere ved andre sykehus i regionen. Den nyetablerte ordningen med Clinical Academic Groups (CAG) er et eksempel på hvordan dette kan organiseres og finansieres på en god måte. Det er dessuten viktig at Klinisk forskningsenhet Midt-Norge videreutvikles og sikrer god forskningsstøtte både til universitetssykehuset og til de andre helseforetakene i regionen.

Universitetssykehuset har hovedansvar for utdanning innen en rekke helseprofesjoner, ofte i samarbeid med lokalsykehusene. Utdanning skal være forskningsbasert. Solid og bred forskningsaktivitet er derfor en forutsetning for at sykehuset skal være en god utdanningsinstitusjon.

En velfungerende universitetssykehusfunksjon krever tett integrasjon mellom sykehus og universitet. Det «integrerte universitetssykehuset» har vært tema og en målsetning i Trondheim i mange år. Synergieffekter innen forskning og undervisning med mer effektiv utnyttelse av de samlede ressurser er det overordnede målet. Det gjenstår en del av integreringsarbeidet som fortsatt bør vies stor oppmerksomhet.